

ZAJEDNIČKA DEKLARACIJA SUDIONIKA¹

PRVOG PARLAMENTARNOG SUMMITA MEĐUNARODNE KRIMSKE PLATFORME

Nakon osnivanja Međunarodne krimske platforme na inauguracijskom summitu u Kijevu 23. kolovoza 2021., i održavanja njenog drugog summita 23. kolovoza 2022., predstavnici parlamenata i parlamentarnih skupština međunarodnih organizacija koji sudjeluju u Međunarodnoj krimskoj platformi (dalje u tekstu: Sudionici) okupili su se u Zagrebu, Hrvatska, 25. listopada 2022. radi održavanja Prvog parlamentarnog summita Međunarodne krimske platforme, čiji su domaćini Republika Hrvatska i Ukrajina.

Ponovno potvrđujući predanost Sudionika suverenitetu, neovisnosti, jedinstvu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica,

Ponovno izražavajući nepriznavanje i stalnu osudu Sudionika spram privremene okupacije i nezakonite aneksije Autonomne Republike Krim i grada Sevastopolja, kao i bilo kojeg drugog okupiranog dijela Ukrajine, kao što su regije Donecka, Luhanska, Zaporižje i Herson, što predstavlja izravnu ugrozu međunarodne sigurnosti s teškim posljedicama za međunarodni pravni poredak,

Podsjećajući na odredbe Zajedničke deklaracije s Međunarodne krimske platforme usvojene u Kijevu 23. kolovoza 2021. i Zajedničke izjave Sudionika s 2. summita Međunarodne krimske platforme održanog 23. kolovoza 2022.,

Uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda A/RES/68/262 „Teritorijalni integritet Ukrajine“ i kasnije rezolucije o „Stanju ljudskih prava u Autonomnoj Republici Krim i gradu Sevastopolju, Ukrajina“, te o „Problemu militarizacije Autonomne Republike Krim i grada Sevastopolja, Ukrajina, kao i dijelova Crnog i Azovskog mora“,

Podsjećajući na rezolucije Opće skupštine Ujedinjenih naroda A/RES/ES-11/1 „Agresija na Ukrajinu“, usvojenu 2. ožujka 2022., A/RES/ES-11/2 „Humanitarne posljedice agresije na Ukrajinu“, usvojenu 24. ožujak 2022. i A/RES/ES-11/4 „Teritorijalni integritet Ukrajine: Obrana načela Povelje UN-a“, usvojenu 12. listopada 2022.

Znajući da se uslijed dugogodišnjeg nepoštivanja međunarodnog prava od strane Ruske Federacije put prema okončanju samovoljnog pritvaranja, oslobađanju političkih aktivista iz zatvora, sprječavanju zločina protiv čovječnosti i teških zlostavljanja ukrajinskog stanovništva,

¹ Priznaje se da se zbog svog ustavnog položaja predsjednici određenih parlamenata i domova ne mogu izravno povezati sa suštinskim političkim izjavama, te se stoga ne bi trebalo smatrati da iskazuju konkretnu podršku svim dijelovima ove Zajedničke deklaracije. Unatoč tome, u ime svojih parlamenata i domova, prepoznaju važnost pokrenutih pitanja u predlaganju određenih puteva naprijed. Nadalje, predsjednici finskog, islandskog, norveškog i švedskog parlamenta općenito podržavaju sadržaj ove deklaracije, ali imaju ustavna/pravna ograničenja koja ih sprječavaju da potpišu dokumente koji bi se mogli smatrati obvezujućim za njihove parlamente i/ili države.

uključujući naročito krimskih Tatara može voditi kroz *deokupaciju* Krima i ostalih dijelova ukrajinskog teritorija,

Zahtijevajući od Ruske Federacije da opozove svoju odluku kojom Medžlis krimskih Tatara naziva ekstremističkom organizacijom i pozivajući da mu se vrata prava te dopusti njegovim čelnicima ponovni ulazak na Krim,

Podsjećajući na presudnu ulogu novinara, aktivista, branitelja ljudskih prava i nevladinih udruga (NVO) u dokumentiranju i otkrivanju kršenja i zlouporabe ljudskih prava i izbjegavanju sankcija,

Priznajući središnje mjesto u uspostavi Prvog parlamentarnog summita Međunarodne krimske platforme Međustranačkom udruženju osnovanom pri Verhovnoj Radi Ukrajine u prosincu 2020., čiji je cilj promicanje aktivne suradnje po pitanjima Međunarodne krimske platforme unutar parlamentarnih skupština međunarodnih organizacija, uključujući i Sudionike,

Pozdravljajući napore pojedinačnih zemalja i međunarodnih organizacija u osnivanju skupina za potporu Krimskoj platformi unutar njihovih parlamentarnih tijela,

Zaključujući da osnivanje skupina za potporu Krimskoj platformi u parlamentima Sudionika može biti predmet rasprava na relevantnim parlamentarnim odborima uz sudjelovanje članova skupina prijateljstva s Ukrajinom,

Sudionici su suglasni da je strateški cilj Prvog parlamentarnog summita Međunarodne krimske platforme uspostava i provedba učinkovite parlamentarne dimenzije suradnje među Sudionicima kako bi se doprinijelo podizanju globalne i nacionalne svijesti o situaciji na krimskom poluotoku pod privremenom ruskom okupacijom,

Sudionici osuđuju

- Stalna ozbiljna i sustavna kršenja i zlouporabu ljudskih prava na krimskom poluotoku, naročito nezakonito pritvaranje građana Krima, uključujući krimskih Tatara, narušavanje jedinstva obitelji, prisilno novačenje Ukrajinaca i krimskih Tatara u rusku vojsku te prijetnje slobodi govora i slobodi vjeroispovijesti,
- žalosni pokušaj Ruske Federacije i njenih posrednika lažiranja demokratskih alata i mehanizma, poput nedavnog takozvanog referenduma u ukrajinskim regijama, s ciljem krivotvorenja temelja za nelegitimne težnje Ruske Federacije za pripajanjem teritorija koje je privremeno okupirala, slično kao u slučaju Krima,
- daljnju militarizaciju krimskog poluotoka od strane Ruske Federacije, što predstavlja prijetnju sigurnosti i stabilnosti šire crnomorske regije, narušava slobodu plovidbe u Azovskom i Crnom moru, uzrokujući nepodnošljive gubitke ne samo za ukrajinski gospodarski i poljoprivredni sektor, već i za globalnu opskrbu hranom,
- prijavljene pokušaje nezakonitog krijumčarenja ukradenog ukrajinskog žita iz privremeno okupiranih područja Donbasa u treće zemlje,
- prepreke ostvarenju plovidbenih prava i sloboda u skladu s međunarodnim pravom, uključujući ometanje slobodnog prolaza brodova kroz Kerčka vrata do i iz Azovskog mora i šire regije Crnog mora, što stvara nepovoljne gospodarske posljedice za ukrajinske luke i međunarodne trgovinske tokove,
- kontinuiranu promjenu demografske strukture na privremeno okupiranom Krimu preseljavanjem ruskih državljana i protjerivanjem proukrajinskih aktivista s poluotoka.

Sudionici su dogovorili da će:

- nastaviti politički, diplomatski, financijski, humanitarno i na druge načine podupirati Ukrajinu, u skladu s procedurama i zakonodavstvom svakog Sudionika, kako bi se povratila ukrajinska teritorijalna cjelovitost unutar njenih međunarodno priznatih granica, uz pojačani pritisak na Rusiju da okonča privremenu okupaciju Krima,
- na parlamentarnoj razini provoditi odluke s Inauguracijskog summita Međunarodne krimske platforme konsolidiranjem zajedničkih napora, između ostalog kroz:
 - punu provedbu i jačanje politike nepriznavanja protuzakonite aneksije Krima i suradnju u međunarodnim forumima;
 - kontinuirano jačanje učinkovitosti postojećih mjera ograničavanja protiv Rusije i spremnost da se razmotri njihovo daljnje proširenje, u skladu s procedurama i zakonodavstvom svakog Sudionika, ukoliko bi razvoj događaja u Ukrajini zahtijevao takvo djelovanje;
 - promicanje regionalne sigurnosti i zaštitu slobode plovidbe;
 - poštivanje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava;
 - prevladavanje negativnog učinka privremene okupacije Krima na gospodarstvo, kulturna i obrazovna prava Ukrajinaca i autohtonih krimskih Tatara te na okoliš.
- razmotriti učinkovite i dobro koordinirane gospodarske i ekološke mjere s ciljem ublažavanja učinaka privremene okupacije Krima,
- razmotriti uspostavu stalnog međuparlamentarnog odbora Međunarodne krimske platforme koji bi davao stručno mišljenje nacionalnim i međunarodnim partnerima te pružao informacije kako na nacionalnoj razini, tako i na međunarodnim tribinama o stvarnom stanju na privremeno okupiranom Krimu,
- razviti učinkovit mehanizam artikuliranja, gdje god je to moguće, zajedničkih stajališta koja će se iznositi na međuparlamentarnim skupštinama te razrade zajedničkih dokumenata o sigurnosti, ljudskim pravima, kulturnoj baštini, prijetnjama okolišu itd., uzrokovanih privremenom okupacijom Krima,
- pozvati Rusku Federaciju da smjesta prekine kontinuirana nastojanja promjene demografske strukture privremeno okupiranog Krima preseljenjem ruskih državljana,
- zagovarati na nacionalnoj razini odgovarajuću političku, diplomatsku, humanitarnu, financijsku i drugu potporu Ukrajini, žrtvi ruske agresije,
- surađivati s međunarodnim parlamentarnim skupštinama kao što su Europski parlament, Parlamentarna skupština Vijeća Europe, Parlamentarnu skupštinu OESS-a, Parlamentarnu skupštinu NATO-a, Parlamentarnu skupštinu Organizacije za Crnomorsku gospodarsku suradnju i Arapski parlament na usvajanju rezolucija kojima će podržati Parlamentarni summit Međunarodne krimske platforme kao alat za konsolidiranje međuparlamentarnih napora usmjerenih na deokupaciju Krima i grada Sevastopolja kao i obnovu teritorijalne cjelovitosti Ukrajine.

Usvojeno u Zagrebu
25. listopada 2022.